

DETTA HÄNDER I BOBYGDA

Träning för barn - mån kl. 18-19.30 för alla åldrar. Så fort det blir skridskois och skidspår planerar vi för uteaktiviteter, annars håller vi oss inne på Bobygdsgården och spelar innebandy. Håll lite koll på "Bobygda" på Facebook så informerar vi vad det blir för aktiviteter beroende på väder, det går även bra att ringa. Uppehåll på juldagen och nyårsdagen, annars kör vi varje måndag. Info: 073-550 42 88 Ann-Eva. Välkomna! /Lars och Ann-Eva

Träning på Bobygdsgården mån kl. 20-21. Uppehåll på juldagen – vi kör ons 27/12 istället. Uppehåll v. 1 pga utlyrd lokal – håll utkik på vår fb-grupp (se nedan) för spontan utomhusträning om vädret tillåter. Ny termin börjar 8/1. Vi kör olika upplägg och tränar kondition och styrka, alla jobbar efter egen förutsättning. Medtag vattenflaska och håll gärna koll på "Träning på Bobygdsgården" på Facebook för aktuell info. Pris 20 kr/ gång alt. 200 kr/ termin. Ingen anmälan. Info: 076-220 55 94 Elin /Elin och Anna

Ungdomsgården Trappan håller öppet ons kl. 18-21 på Bobygdsgårdens övervåning. Från klass 5 och uppåt. Ledare: Lars Rolfhamre tel 0653-104 09. Sista gången innan jul: 20 dec, öppet 27 dec, 3 jan stängt, terminsstart 10 jan.

Seniorträffar på Bobygdsgården tors ojäma veckor med start 18 jan kl. 11-13. Trivsamma förmiddagar med mycket gemenskap! Ingen anmälan. Kaffe finns, medtag eget bröd. Ansvarig: Yvonne Svensson Goodh 070-272 21 11.

Textil-cirkel i Bobygdskolans matsal tors ojäma veckor kl. 18-21 med start 18 jan. Vi lär av varandra – allas kunskap är lika viktig! Avgiftsfritt, medtag egen symaskin och textilier samt eget fika/frukt. Anmälan till: Anna Linde 070-340 63 62. En kamratcirkel i samarbete med Vuxenskolan.

Stickcafé tors jämna veckor kl. 18-21 med start 25 jan träffas vi i skolans matsal. Fika finns till självkostnadspris. Info: 073-022 37 42 Margareta. Välkommen önskar Margareta och Yvonne. En kamratcirkel i samarbete med Vuxenskolan.

Småbarnsgympa sön kl. 17.15-18.00. Julavslutning 17 dec, ny termin börjar 14 jan. Barn födda 2013 eller senare, dock måste barnet ha fyllt 2 år. Vid varje träningstillfälle skall barnet ha en ansvarig vuxen (över 15 år) med sig som aktivt kommer att delta i vissa delar av träningen. Barnen ska vara lämpligt klädda och barfota, medtag gärna egen vattenflaska. Kostnad 100:-/barn och termin. Vid syskon tillkommer 50 kr/ barn. Anmälan: 072-505 00 66. Begränsat antal platser. Ledare: Emilia Jonsson.

Barngympa sön kl. 18.15-19.15. Julavslutning 17 dec, ny termin börjar 14 jan. För barn födda 2007-2012, alt. t.o.m. klass 4. Barnen ska vara lämpligt klädda, med skor eller barfota/strumpor, medtag gärna egen vattenflaska. Kostnad 100 kr/ barn och termin. Vid syskon tillkommer 50 kr/ barn. Anmälan till 072-505 00 66. Ledare: Emilia Jonsson.

Har du tips på en studiecirkel som skulle passa i bygden? Hör av dig så ser vi om det går att ordna! 070-340 63 62

SÄLJES

Klass 3-4 Bobygdskola har några förpackningar plastpåsar från Ölandsplast kvar som de säljer till förmån för kommande skolresa. 50 st 2-liters, 50 st 3-liters samt 30 st 5-liters för 65 kr. Ring Jerker 070-399 05 99 så fixar vi det!

Använd gärna vår nya belysning vid skridskoisen och pulkabacken på rutschkanekullen! Kom ihåg att du sedan ansvarar för att släcka - den har stått på flera nätter redan...

Bobygdens Framtid

Till Albanien med folkabuss

Eva och jag har gjort åtskilliga folkabussfärder som nästan alltid slutat med motor-haveri. Aldrig mer folkabuss! tänkte vi efter den senaste.

Men... minnet är kort i vår ålder (70+) och envisheten stor, så i juli köpte vi en som var 19 år gammal och som hade gått över 50 000 mil. Vi började med att inreda den. Exakt vart vi skulle resa visste vi inte, det fick väder och magkänsla avgöra. Prognosen för Europa spådde högtryck i öster, så vi bestämde oss för Balkan. Kanske Albanien.

När vi reste genom Polen, fanns hela tiden oron att motorn skulle lägga av när som helst. 50 000 mil! När byttes kamremmen??

Vi hade kök och sovplatser i bussen, men att äta på lokala restauranger och sova på billiga hotell och pensionat är ju faktiskt halva reseupplevelsen. Högt uppe i de slovakiska Karpaterna hade vi bokart rum på "Partizan". Men föreståndaren påstod att de inte fått vår bokning, att det var fullbelagt och att köket dessutom var stängt. Vi hade ätit upp vår medhavda ärtsoppa, men när vi visade upp våra hungriga nunor fixade han soppa, bröd och öl åt oss. När vi gick ut till bussen för att sova såg vi att vi varit på fel ställe. "Partizan" låg runt hörnet. Men sångarna där var så dåliga

att vi var tvungna att hämta täcken och kuddar i bilen. Dagen därpå åkte vi upp och vandrade i de karpatiska bergen. Nästa land var Ungern som Eva tyckte var tråkigt eftersom det var så platt. Eftersom det var september och säsongen var slut, hade alla caféer längs Balatonsjön stängt. Då kändes det lyxigt att kunna köra ner till vattnet, fälla upp bakluckan och koka kaffe på gasolköket. Sedan åt vi på ett ställe en suverän tre-rätters lunch för motsvarande 34 kronor. Efter det tyckte inte Eva att det gjorde så mycket att landet var platt eftersom även priset var lågt.

I Slovenien tändes plötsligt en skylt i bakrutan på bilen framför med texten "Police, follow us". När vi stannat frågade de om vi var ungrare, och tydligen hade de problem med just ungrare. När den ena polisen hittade en rostig morakniv i dörrfickan tittade han bistert på mig och frågade vad det var. "En kniv, vi campar" svarade jag. Jag tänkte bjuda på kaffe, men ändrade mig. Han var kraftigt beväpnad och såg ut som han kom från en amerikansk actionrulle, så jag kände inte för att skämta.

Slovenien har väldigt varierande natur med jättehöga berg, sjöar, floder och slätter. På väg mot kusten kom vi till Tolmin, med sin magiska azurgröna flod! Där träffade vi skulptören Dušan Gerlica som använde stranden som ateljé. Kolla honom på nätet!

I Kroatien började det blåsa hejdlöst. Adriatiska havet kokade och fräste och nedanför oss passerade en tromb. Kusten är väldigt klippig och brant vilket gav god träning för mig. Eva tog varje tillfälle till att bada.

Kusten i Montenegro är inte lika brant som i Kroatien och i Sveti Stefan hyrde vi en liten lägenhet med kök och utsikt över havet. Utanför den långa stranden låg en liten ö med gamla fina hus, som en stad för sig. Såg spännande ut! Eftersom det gick en väg ut till ön tänkte vi gå dit. Men vi kom aldrig ut, för det visade sig att hela ön var ett lyxhotell och en vakt hindrade oss från att passera. Istället gick vi till en strandkrog och åt grillade räkor.

I Albanien slog hungern till igen. Vi gick fram till ett stort hus som verkade vara en restaurang. Men matgästerna visade sig vara kvinnor som sydde kläder på gamla symaskiner. Det var en textilfabrik! Vi fortsatte istället mot huvudstaden Tirana och dess revolutionsmuseum. Vi hade nog föreställt oss att Tirana och Albanien skulle kännas fattigare. Men vi såg många nybyggda hus och trafiken var minst lika omfattande som i Budapest. Revolutionsmuseet var intressant och det var imponerande att albanerna lyckades besegra både de tyska och italienska ockupanterna under andra världskriget. Att de sedan i flera år tvingades leva under kommunistisk diktatur är en annan sak.

Nu skulle vi vända hemåt via Kosovo. Vi valde en liten väg över bergen och

efter en tid uppstod den vanliga frågan: laga mat i bussköket eller gå på restaurang? Med tanke på prisnivån och nyfikenheten på det albanska köket, var svaret givet. Längs vägen hittade vi en liten familjerestaurang. När mamman lagade kyckling, tog dottern med oss ut och visade trädgården. Efter maten gav hon oss två plastkassar fulla av frukt och nötter, men vägrade ta emot dricks. Vi är nu mejlkompisar. När vi skulle åka vidare blev vi strängt varnade för att fortsätta på samma väg, eftersom det kunde vara mycket farligt. Det var bara att återvända till Tiranas trafikgytter och hitta en större väg mot Kosovo.

Kosovo drabbades hårt under kriget och man såg många kyrkogårdar. Men det var tydligt att dödandet fortsatte på ett annat sätt - i trafiken. Omkörningarna var helt galna och resultatet syntes längs vägen. Det som i första hand såldes där var inte frukt, utan gravstenar och bildelar. Den mest absurda gravstenen var tillverkad i marmor och hade formen av en motorcykel.

Själva kom vi hem utan problem och eftersom den gamla folkbussen hade gått perfekt, kostade vi på den en ny kamrem. Nu får den vila till nästa sommar ute i ladan.

Eva och Erik i Glombo

barn, jämgamla med oss. Tora-Lisa, en av döttrarna var min bästa kompis. Deras mamma var småskollärlarinna, men hon var hemma hos barnen. Hon vikarierade någon gång på skolan. Deras hus, som var roligt byggt, var trevligt att vistas i.

De hade ett separat magasin, där det fanns många spännande saker. En Röda Kors-bår bl.a. Vi barn lade oss i den, sedan försökte vi avgöra vem som såg mest "död" ut. Vi tränade in pjäser från "Lyckoslanten" bl.a. och spelade upp för hugade åhörare. Vi tog lite inträde, och jag har ett svagt minne av att vi skickade in det till Radiohjälpen. Det måste ha varit omkring 1945. (Har Radiohjälpen funnits så länge?) Hos Anderssons fanns en gammal loge, där det länge stod en gammal veteranbil, en T-Ford, tror jag. Vi barn hade väldigt mycket roligt tillsammans. Ofta var andra barn med. Tora-Lisa och jag var yngst (innan hennes lillasyster Ulla föddes) och vi fick inte alltid följa med dom stora. En gång ville dom inte ha med oss, då dom skulle bada i Hästhöljan, badstället i Svedjaån. Då hittade Tora-Lisa och jag en hög sågspån bakom en avhakad dörr, som stod lutad mot väggen på logen. Vi hade jättekul och "stänkte vatten" dvs sågspån på varann ända tills Tora-Lisas moster kom och letade upp oss. Då blev vi knäpptysta och började väl fundera på om de vuxna skulle gilla, att vi hade så mycket sågspån i håret. Kläderna hade vi tagit av oss - vi skulle ju bada! Sedan minns jag att vårt hembiträde Carin (Calle P kallades hon för hon var så busig) fick kamma mig med lusammen. Hon försökte först vara väldigt sträng

och arg mot mej, men sen brast hon i skratt. En annan gång, då Tora-Lisa och jag "badade" så hade vi hittat ett dike med den underbaraste lera. Vi målade in varann från topp till tå, sen gick vi hem till mej, Då vi smög in i köket, tittade mamma förvånad på de två små lerbruna barnen. Hon sa: "Margareta är inte hemma". Hon kände inte igen oss, förrän vi började skratta.

Tora-Lisa och Pytta var påhittiga, minsann. En kall vinterdag gick de till dasset hos Anderssons. Där klädde de av sig och kastade ner sina kläder. Det var väl ungefär två meter ner till "skiten". Britt, Tora-Lisas storasyster och jag, Pyttas storasyster hade i uppgift att passa dem. Men vi hade väl något "viktigare" att göra, ansåg vi. Vid upptäckten av småflickornas ofog fick vi bassning och i uppgift att hämta deras kläder. Tur att det var vinter och kallt, så allt var fruset. På somrarna brukade vi flytta på bänkarna i småskolans sal. Vi skurade golvet där, sedan flyttade vi in sängar dit och sov där hela sommaren. Det blev lättare städning i den vanliga lägenheten. I bondgårdarna brukade de sova på vinden om somrarna och de brukade flytta köket till bryggstugan i ladugården det s.k. sommarköket. För korna var oftast på fåbodvallen om sommaren. (Forts. i kommande nr.)

Pyttas uppväxt

Pytta, som var syster till Nicke Rosén, och uppväxt på Gammelskolan, nedre lägenheten, har skrivit en historia om detta som hennes släktingar givmilt delat med sig av till Bobygdskolan. Här är Pyttas presentation av sig själv från 94-01-23. Detta är en fortsättning från nummer 91/2016.

I farstun hade vi en liten svart tavla som pappa låtit göra. Den hakades av ibland och ställdes mot kökssoffans rygg och vi ritade på den. Min bror Nicke (som nu är skulptör och lärare på Konsthögskolan) brukade ibland rita troll på den. Sen torde inte Nicke gå ut i farstun, om tavlan hängde där, för då fanns ju trollen där! I anslutning till farstun fanns ett yttre skaffereri. En gång då jag skulle hämta en burk med gula ärtor i så hoppade en rått ur den. Då jag kom in i köket med burken låg det några skära, hårlösa, nyfödda råttungar i. (I Hälsingland finns en sorts svarta råttor, som är större än möss men inte fullt så stora som vanliga råttor).

Rummet intill köket kallades "Delsborummet", därför att det var möblerat med delsbomöbler målade i de traditionella delsbomfärgerna blå-grön bottenfärg plus rött, gulvitt och grönsvart. När mamma och pappa var nygifta beställde de detta möblemang av en snickare "Mäl-Lassas Olle". Pappa hade ritat av ett skåp, ett bord och stolar i gammal modell. Sedan målade en lokal målare, SkyttAnders, det i traditionellt delsbommåleri. Antikprägeln satte vi barn snart på möblen. Det gick väldigt bra att leka tag med stolarna. Där fanns även några riktigt gamla delsbomöbler,

som mamma och pappa ropat in på auktion. I salen hade vi pianot, bokhyllor, fåtöljer och en bäddsoffa. Det fungerade som gästrum. Nicke fick länge ha sin bädd i kökssoffan.

Vi hade hembiträden tills jag var 9-10 år. De blev som medlemmar i familjen.

Då jag var bara några månader gammal fick jag kikhosta och Mamma fick bröstböld och lunginflammation. Hon hade fött oss i tät följd. Pelle 1931, Nicke (NilsGöran) 1933, Ingrid 1935 och jag 1937. Mamma var mycket sjuk och fick t.o.m. vistas på ett konvalescenthem för att återhämta sig. Då var det bekymmersamt för mamma och pappa. Han hade då inte fast arbete på Vägförvaltningen. Mamma hade ingen lön under loven och fick själv betala sin vikarie, då hon var hemma för barnafödande. De hade inget överflöd, men de klarade sig. Vi levde sparsamt, som de flesta fick lov att göra. När jag var liten fanns två affärer i närheten "Anderssons" i Västanäng och "Krutes" i Svedja. Där kunde man handla det viktigaste. Mat, en del husgeråd, lite kläder, strumpor, kalsonger t.ex. Man skrev upp "på bok" och betalade en gång i månaden. En gång i veckan kom slaktaren från Fredriksfors och sålde charkuterier. Han körde en specialskåpbil. Jag har för mig att han kom på lördagar. En fiskhandlare körde häst och vagn och sålde fisk ibland. Vi brukade hämta mjölk varje morgon hos en bonde i närheten. Det var rätt jobbigt att försöka balansera femlitersflaskan på cykelns styrstäng utan att skvimpa ur. En av våra närmaste grannar var Anderssons (affären). Där fanns fyra

Vägbygget

Nu har vi avetablerat de sista maskinerna från bygget och tar en välbehövlig vintervila. Men vi återkommer förhoppningsvis i mitten på maj för att påbörja finjustering och beläggning av vägen. Och om vi får en "snäll" vinter med lite tjäle kanske detta är klart till semestern 2018. I samband med allt detta skall även räcken och skyltar monteras så det kan nog bli lite "stökigt" längs vägen, men håll ut, när ni ser att allt detta pågår så vet ni att vi snart är borta för alltid. Vi vill passa på att tacka för det tålmod ni haft med både oss och vägen under den här tiden och den hänsyn och respekt ni visat våra maskinförare och yrkesarbetare genom att följa de hastigheter vi rekommenderat och andra skyltar vi satt upp. Vi har även överlämnat underhåll till driften nu över vintern. Samtidigt önskar vi alla en riktigt God Jul och Gott Nytt År

Micke Eriksson, Svevia

Julhälsning från Bobygda skola

På tisdag kväll den 12 december bjöd Bobygda skola in till julavlutning. Bybor gick man ur huse för att besöka skolan och se elevernas arbeten. Kvällen var finalen på ett elevens val-projekt som pågått under några veckor där eleverna jobbat utifrån eget val; luciatåg, slöjd, teater och pyssel. Kvällen startade med luciatåg utomhus som ramades in av en krispig vinterkväll och lyktor. Husmor bjöd på glögg och pepparkakor. Efteråt fylldes skolan av nära och kära och det blev trångt och gemytligt. Skolan var pyntad i

julig skrud och en stor gran välkomnade i entrén. Teatergruppen spelade upp ett engelskt julspel om den första julen. Härlig blandning med elever från förskoleklass till klass 6. Runt om i skolan fanns utställningar som gick att beskåda. Pysselgruppen hade pyntat granar med egentillverkat pynt och slöjdgruppen hade utställning i slöjdsalen av tovade saker. Eleverna i klass 5-6 hade klätt om skolans stoppade stolar med inspiration av byanamn i Dellenbygden. Under kvällen fick besökarna gissa byanamnen och vinnaren belönades med en korg med husmors hembakta kakor. Klass 3-4 har under hösten jobbat med ett skrivprojekt där alla elever har skrivit varsin bok som handlar om en familj. Böckerna innehåller flera kapitel och bjuder på läsning om familjens liv och utmaningar. Under kvällen hade klassen boksläpp och det fanns möjlighet att köpa deras böcker till förmån för klasskassan. I matsalen sålde föräldrarna i 3-4:an fika och de erbjöd en fantastisk buffé av godsaker. Stort tack till alla elever och föräldrar för en fin kväll!

Nu rundar vi av höstterminen 2017 och blickar fram mot vårterminen 2018. Vi önskar alla en god jul och en fin ledighet! Välkomna till skolstart tisdag den 9 januari kl. 8.45. Vi välkomnar nya ansökningar till skolan för blivande elever. Tänk på att vara ute i god tid!

Besök oss på www.bobygdaskola.se för anmälningsblankett.

*Johanna Nordqvist med personal,
Bobygda skola*

Vi från Västansängens förskola och fritidshem önskar alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt år.

Föreningsnytt

Den 7 oktober var det åter dags för den årliga återvändardagen med den traditionella höstsoppan med hembakt bröd samt tårta och kaffe till efterrätt. Ca 70 gäster kom för att träffa gamla bekanta. Den 9 december gick Bobygdas tredje julmarknad på Bobygdsgården av stapeln. 14 utställare sålde handgjort, ätbart och andra julklappar. Lisa Johansson var arrangör för andra året och ansvarade även för marknadens jul-café som serverade goda mackor och kaffebröd – allt hemgjort! Stort tack till Lisa och hennes medhjälpare i köket och de som hjälpt till att baka!

Föreningens vatten, eller snarare brist på vatten, har orsakat en hel del problem under hösten. Föreningens alla vattenledningar mellan skolan och Bobygdsgården är nu utbytta, vattenspumpen i borrhålet är ny och större, en extra backventil är installerad och andra justeringar har skett. Skolan skickar regelbundet in vattenprov för analys och dessa har hela tiden varit tjänliga. Ett varmt TACK för den tid berörda lagt ned och vi ber om ursäkt för de problem det har orsakat! Nedre lägenheten på Bobygdsgården har bytt hyresgäst under december. Styrelsen har ansökt om bidrag hos Iggesundsfonderna för nytt golv till Bobygdsgården samt till ungdomsgården men fått avslag på båda punkter. Festkommittén har

tackat för sig och vi tackar för den tid och det engagemang de lagt ned. Är du själv intresserad att ordna evenemang, fester och familjedagar i bygden eller har du tips på någon annan som skulle passa i festkommittén? Tipsa valberedningen om detta: 070-655 56 48 Per Axelsson, 070-341 66 81 Henrik Svensson, 070-632 46 48 Petter Dolk. Styrelsen är mycket tacksamma att få avlastning med detta så vi kan lägga vår tid på annat som vi är utsedda att göra. Bobygdens Framtids styrelse tackar för förtroendet under det händelserika året 2017 och önskar alla medlemmar, bybor och läsare en riktigt God Jul och ett Gott Nytt 2018!

Styrelsen, gm. Anna Linde

Fiber i Bobygda – ett beslut närmar sig!

IP Only håller nu på att upphandla en entreprenör och så fort det är klart och man kommit överens så tas ett byggbeslut. Ännu är inget beslut tagit men ett brev kommer i dagarna att gå ut till alla fastighetsägare med information om hur allt ligger till.

*Kristoffer Emanuelsson,
Regionansvarig – Mälardalen
072-311 55 66*

Fira vägen?!

Hur firar vi när vägen är klar? Har du idéer, vill du vara med i planeringen? Hör av dig till Anders! 070-256 19 55

Bostadskö

Vi har infört en bostadskö till Bobygdsgårdens två lägenheter! Vill du stå i kö eller få mer information så ring eller sms:a 070-340 63 62.

Skånskt julrecept

Farmor Martas leverpastej

1 kg kalv eller grislever
2-3 skivade och brynta lökar
1 burk ansjovisfileer
2,5 dl vispgrädd
1,25 dl ströbröd
5 ägg
Salt, peppar, en nypa socker, lite muskot, timjan samt en skvätt cognac

Mal lever, ansjovis och lök fint i matberedare. Tillsätt övriga ingredienser och kör till en jämn smet. Häll i formar, exempelvis 5 dl:s aluminiumformar. Här kan smeten frysas för att gräddas när den skall ätas. Grädda leverpastejen i vattenbad i ugnen på 175 grader ca en timme eller tills den ser klar ut. Servera ljummen på julbordet med sillsallad eller rödbetsallad.
God Jul önskar husmor Cissi på Bobygda skola!

Tack för gåvor till Bobygdens Framtid i samband med Ulla Maria Svenssons begravning.

Donering vid begravning

Om ni vill skänka en gåva till Bobygdens Framtid i samband med begravning kan ni betala in en summa på bankgiro 5846-8018 eller swish 1233440153.

Ring sedan 070-340 63 62 och meddela er hälsning så ordnar vi ett minnesblad till minnesalbumet som begravningsbyrån tar hand om.

Bobygdens Framtid

Besök bokbussen!

Bokbussen kommer följande tisdagar under våren 2018 och besöker Bobygda skola och Västansängens förskola och står även öppen för allmänheten:

23 jan, 20 feb, 20 mars

Du som inte bor i närheten av något bibliotek, kan låna böcker och tidskrifter för barn och vuxna i bokbussen. I turlistan kan du se var och när bussen stannar. Om ingen av hållplatserna ligger lämpligt till för dig, ring oss.

Om det finns någon möjlighet tillgodoser vi dina önskemål om ny hållplats. Dessutom stannar vi gärna mellan hållplatserna och lämnar böcker.

Tel: 0650-196 52, 196 50 eller 070-602 52 72

E-post: bokbuss@hudiksvall.se

HYR BOBYGDSGÅRDEN

Hyr Bobygdsgården - samlingslokal med kök och stor-bildsprojektor!

Må-fre 2 000 kr

Hel helg som medlem 1 000 kr

Hel helg som icke medlem 1 200 kr

12 tim 600 kr

4 tim 300 kr

Bokning: Jerker/Lena 070-399 05 99, 0653-212 05.